

Jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Dalfsen

Uitvoeringsnotitie december 2013

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Huidige situatie en ontwikkelingen op het gebied van jeugd	4
2.1	Kinderwerk (± 8-12)	4
2.2	Tienerwerk (± 12-15)	4
2.3	Jongerenwerk (15+)	4
2.4	Professioneel jeugd- en jongerenwerk	5
2.5	Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk	5
2.6	Ontwikkelingen op het gebied van jeugd	5
2.6.1	Opgroei en opvoedondersteuning en zorgstructuur (CJG)	5
2.6.2	Decentralisatie Jeugdzorg	5
2.6.3	Passend onderwijs	6
2.6.4	Participatiewet	6
2.7	Wie zijn de betrokken partners?	6
3	Visie op jeugd- en jongerenwerk in Dalfsen	7
3.1	Voor alle kinderen en jongeren	7
3.2	Voor kwetsbare jongeren	7
3.3	Kerngericht jeugd en jongerenwerk	7
4	Professioneel jeugd- en jongerenwerk	8
4.1	Wat willen we bereiken met professioneel jeugd- en jongerenwerk?	8
4.1.1	Stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, tieners en jongeren	8
4.1.2	Participatie: meedoen en betrokken zijn bij de eigen leefomgeving	8
4.1.3	Preventie: het voorkomen van problemen bij de jeugd	9
4.1.4	Signaleren en doorverwijzen	10
4.1.5	Sociale netwerken behouden en/of vergroten	11
4.1.6	Begeleiden en coachen richting school, werk en hulpverlening	11
4.1.7	Voorkomen van en bemiddelen bij overlast	12
4.2	Hoe gaan we dat bereiken?	13
4.3	Wat gaat het kosten?	14
5	Vrijwillig Jeugd en Jongerenwerk	15
5.1	Wat willen we bereiken met vrijwillig jeugd- en jongerenwerk?	15
5.2	Hoe gaan we dat bereiken?	15
5.3	Wat gaat het kosten?	16
6.	Sturen en meten	17
7.	Conclusie en actiepunten	18
	Bijlage 1: Beleidsregels vrijwillig jeugd en jongerenwerk	19
	Bijlage 2: Beleidsregels preventieactiviteiten jeugd	21

1 Inleiding

Als kind of jongere maak je veel verschillende fasen mee waarin je je ontwikkelt en een identiteit vormt. De puberteit springt daarbij het meest in het oog, het is vaak de meest turbulente fase. In een relatief korte tijd vinden er bij pubers heel veel ontwikkelingen en veranderingen plaats op lichamelijk, mentaal en sociaal gebied. Er is sprake van rijping, de hormonen gieren door je lijf, je hersenen ontwikkelen zich, je maakt je los van je ouders, je vriendengroep wordt belangrijker en je gaat relaties aan. Er is geen periode in je leven, waarin zoveel verandert en die zo bepalend is voor je identiteit en daarmee je toekomst, als je jeugd en je puberteit.

Jeugd- en jongerenwerkers kunnen voor kinderen en jongeren een rol spelen in de verschillende belangrijke fasen in de jeugd. Als organisator, stimulator, vraagbaak, adviseur en soms als coach. In deze notitie leest u wat de gemeente Dalfsen wil bereiken met het jeugd en jongerenwerk en welke taken en rollen het jeugd en jongerenwerk in de gemeente Dalfsen gaat vervullen.

De nota Jeugdbeleid 2012-2015 vormt de basis voor de integrale aanpak van jeugdbeleid. Deze notitie is een uitwerking van deze nota op het onderdeel jeugd-en jongerenwerk. De notitie gaat dan ook niet uitgebreid in op alle andere onderwerpen die in de jeugdnota aan bod komen maar geeft aan wat de rol is van jeugd- en jongerenwerk binnen het integrale jeugdbeleid.

Leeswijzer bij de notitie

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven hoe het jeugd – en jongerenwerk nu is georganiseerd en welke ontwikkelingen er zijn rondom de decentralisatie jeugdzorg. In het hoofdstuk 'Visie op jeugd en jongerenwerk' wordt duidelijk wat de gemeente Dalfsen wil bereiken met het jeugd- en jongerenwerk.

Jeugd en jongerenwerk kan worden uitgevoerd door professionals, maar ook zijn er in Dalfsen veel vrijwilligers actief in het jeugd en jongerenwerk. In het hoofdstuk 'Professioneel jeugdwerk' wordt beschreven hoe we het professioneel jeugd - en jongerenwerk willen inzetten om de gestelde doelen te bereiken.

In het hoofdstuk 'Vrijwillig jeugdwerk' is te lezen welke rol de gemeente ziet voor vrijwillige jeugdorganisaties en voor welke activiteiten de gemeente subsidie beschikbaar wil stellen.

De notitie wordt afgesloten met een conclusie met actiepunten en in de bijlagen staan de beleidsregels voor vrijwillig jeugd- en jongerenwerk.

2 Huidige situatie en ontwikkelingen op het gebied van jeugd

Er is geen eenduidige definitie van jeugd- en jongerenwerk te geven, omdat het een werkveld met veel diversiteit is. Jeugd en jongerenwerk kenmerkt zich echter door de volgende zaken¹:

- jeugd en jongerenwerk sluit aan bij de leefwereld en sociale leefomgeving van jongeren, waarbij vrijetijdsbesteding een belangrijke invalshoek is.
- het richt zich op (groepen) jeugd en jongeren en organiseert activiteiten met en voor jongeren.
- het heeft een pedagogische doelstelling.
- het draagt bij aan een integrale aanpak van lokaal jeugdbeleid (heeft oog voor ouders, bewoners, organisaties, scholen, etc.).

Het huidige jeugdwerk in Dalfsen is tot nu toe altijd verdeeld geweest in kinder-, tiener- en jongerenwerk:

2.1 Kinderwerk (± 8-12)

De kerntaak van kinderwerk ligt in het stimuleren van ontmoeting, (talent)ontwikkeling en de kinderen voorbereiden op middelbare schoolperiode.

In de gemeente Dalfsen worden diverse (buitenschoolse) activiteiten voor kinderen aangeboden. Denk hierbij aan koken, dans, theater, kinderdisco's en vakantiespelweken. Voor de uitvoering van deze activiteiten wordt veelal gebruik gemaakt van de inzet van vrijwilligers. Met name het programmeren, faciliteren en ondersteunen van bovenstaande activiteiten is de rol van het professioneel kinderwerk. Vanuit het ambulante jongerenwerk wordt er in samenwerking met een aantal scholen het 'Overlopersproject' uitgevoerd. Dit is een preventieproject waarbij de kinderen door diverse gastlessen (over o.a. puberteit, weerbaarheid en middelengebruik) worden voorbereid op de overstap van basisschool naar middelbare school.

2.2 Tienerwerk (± 12-15)

Tienerwerk richt zich op het stimuleren van de (talent)ontwikkeling van tieners en het bieden van voorlichting over onderwerpen en thema's die risico's met zich mee kunnen brengen, zoals middelengebruik, liefde en relaties en social media. Verder kunnen binnen het tienerwerk mogelijke problemen (thuis of op school) vroegtijdig gesignaleerd worden.

In de gemeente Dalfsen worden diverse (buitenschoolse) activiteiten voor tieners aangeboden. Denk hierbij aan dansgroepen, sportactiviteiten, inloopactiviteiten in de jongerencentra en het organiseren van activiteiten op het gebied van participatie en preventie.

Voor de uitvoering van deze activiteiten wordt voor een deel gebruik gemaakt van de inzet van vrijwilligers. Met name het contact leggen met de tieners, het vroegtijdig signaleren van problemen en het programmeren en organiseren van preventieactiviteiten is een rol van het professioneel tienerwerk.

2.3 Jongerenwerk (15+)

De kerntaak van jongerenwerk ligt in het stimuleren en ondersteunen van (kwetsbare) jongeren in hun ontwikkelingsproces naar volwassenheid. Verder kunnen binnen het jongerenwerk mogelijke problemen vroegtijdig gesignaleerd worden, waarna de jongere verder begeleid kan worden, bijvoorbeeld naar professionele hulp.

In de gemeente Dalfsen worden diverse activiteiten voor jongeren aangeboden. Denk hierbij aan de activiteiten binnen de jongerencentra en activiteiten waarbij jongeren gestimuleerd worden mee te denken over hun eigen voorzieningen (zoals het Meersportenplein of een jeugd ontmoetingsplek). Een deel van de jongeren maakt in het jongeren centrum, op school, bij de keet of op straat kennis met één van de jongerenwerkers in Dalfsen. De meeste jongeren hebben geen behoefte aan georganiseerde activiteiten vanuit het professioneel jongerenwerk. Zij ontmoeten hun vrienden thuis, bij de (sport)vereniging of in het reguliere uitgaansleven en vullen hun vrije tijd op die manier zelf in.

De grenzen tussen de 3 bovengenoemde categorieën lijken vrij sterk afgebakend. In werkelijkheid ligt er tussen het kinder- en tienerwerk en tussen het tiener- en jongerenwerk een stuk overlap. We spreken in het vervolg dan ook liever over het jeugd- en jongerenwerk.

¹ Veenbaas, Noorda en Ambaum, *Handboek modern jongerenwerk* (2011)

2.4 Professioneel jeugd- en jongerenwerk

Het werk van het lokaalgebonden jeugd- en jongerenwerk speelt zich grotendeels af in en om het jongerencentrum, waar inloopmiddagen/avonden en specifieke activiteiten worden georganiseerd. De jongerenwerkers stemmen de activiteiten in het jongerencentrum af op de doelgroep en de behoeften van jongeren. In Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen verschilt de doelgroep, hoewel de jongerencentra in principe voor alle jongeren toegankelijk zijn. De jongerencentra in Dalfsen en Nieuwleusen zijn meer gericht op jongeren ouder vanaf ongeveer 14 jaar, terwijl het jongerencentrum in Lemelerveld met name bezocht wordt door kinderen en tieners tot 14 jaar.

Het ambulant jeugd- en jongerenwerk is meer gericht om jongeren te bereiken die niet in het jongerencentrum komen, zoals in keten en op straat. Het gaat om het leggen van contacten en het stimuleren van jongeren om deel te nemen aan activiteiten of om zelf activiteiten te organiseren. De jongerenwerker signaleert daarnaast mogelijke problemen en zoekt met de jongere naar een passende oplossing. Daarmee fungeert de ambulant jongerenwerker als spin in het web. In de praktijk blijkt dat de ambulant jongerenwerker erg laagdrempelig is voor jongeren die problemen hebben. De stap naar 'reguliere' hulpverlening is soms te groot en soms ook niet nodig. De ambulant jongerenwerker bemiddelt ook bij eventuele overlastsituaties.

In de huidige situatie wordt het lokaal jeugd- en jongerenwerk in Dalfsen en Lemelerveld uitgevoerd door Landstede Welzijn. In Nieuwleusen wordt het lokaal jeugd- en jongerenwerk uitgevoerd door SMON Welzijn. Ook de uitvoering van het ambulant jongerenwerk voor de gehele gemeente Dalfsen is in handen van SMON Welzijn.

2.5 Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk

Met name in het kinder- en tienerwerk zijn vele vrijwilligers bezig. Activiteiten voor de jeugd op het gebied van vrijetijdsbesteding worden grotendeels georganiseerd door (of met behulp van) vrijwilligers. De jeugdsozen in Hoonhorst en Oudleusen worden gerund door vrijwilligers en daarnaast zijn er de activiteiten van de scouting, sport, theater en muziekverenigingen. Vanuit de kerken worden ook diverse activiteiten georganiseerd voor de jeugd.

2.6 Ontwikkelingen op het gebied van jeugd

2.6.1 Opgroei en opvoedondersteuning en zorgstructuur (CJG)

Ouders, jeugdigen, professionals en vrijwilligers die met kinderen en jongeren werken, kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht wanneer zij vragen hebben over opgroeien en opvoeden, of daar ondersteuning bij zoeken. De in het CJG samenwerkende organisaties richten zich op preventie, voorlichting en signalering en op het uitvoeren van en toeleiden naar ondersteuning en zorg. De kernpartners in het CJG zijn de GGD voor uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0 -19 jarigen (bij voorbeeld via consultatiebureau en scholen), De Kern voor het (jeugd)maatschappelijk werk en Bureau jeugdzorg (orthopedagogiek). MEE en het ambulant jongerenwerk versterken het kernteam bij de signalerings- en casusbesprekingen. Het netwerk rond het CJG wordt gevormd door organisaties die met en voor kinderen en jongeren werken, zoals scholen, huisartsen, politie, jeugd en jongerenwerk etc. Het CJG in Dalfsen is op verschillende manieren in ontwikkeling, vooral door de aankomende overdracht van jeugdzorgtaken. Het belang van preventie, vroegsignalering en goed bereikbare ondersteuning (op basis van één gezin, één plan, één aanspreekpunt), neemt daarbij sterk toe. De netwerkorganisatie van het CJG wordt daarop ingericht.

2.6.2 Decentralisatie Jeugdzorg

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2015 verantwoordelijk voor zorg en ondersteuning van de jeugd. Het bieden van maatwerk, afgestemd op de lokale situatie en uitgaand van de behoeften van de individuele jeugdigen en ouders, is hierbij het uitgangspunt. Daarbij wordt ook uitgegaan van het eigen probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en zijn sociale omgeving. Doel van de

stelselwijziging jeugd is: meer preventie en eerdere ondersteuning, meer uitgaan van de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders, minder snel problemen medicaliseren, betere samenwerking rond gezinnen en integrale hulp op maat. De transitie jeugdzorg gaat gepaard met een korting van 15% op het huidige (landelijke en provinciale) budget.

Dalfsen werkt samen met gemeenten in de regio IJsselland, waarvoor een regionaal beleidskader is vastgesteld. Uitgangspunt van het regionale beleid is: ondersteuning zoveel mogelijk bieden in de eigen leefomgeving; lokaal organiseren wat lokaal kan, regionaal waar het meerwaarde heeft.

Activiteiten die onder de categorieën universele preventie, selectieve preventie en lichte opvoedhulp vallen behoren tot de lokale verantwoordelijkheid (gemeenten).

2.6.3 Passend onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 zijn scholen verplicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De school moet rekening houden met de behoefte van de leerling, met de voorkeuren van ouders en met de mogelijkheden van de school en van de regio.

Alle schoolbesturen binnen een bepaalde regio moeten afspraken maken om passend onderwijs mogelijk te maken. Het samenwerkingsverband stelt een regionaal ondersteuningsplan, dat wordt opgebouwd uit de zorgprofielen van de scholen in het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsplan beschrijft op welke wijze voor leerlingen ondersteuning en zorg in de regio wordt georganiseerd en hoe de toegang daartoe is geregeld. Het spreekt voor zich dat de afstemming tussen het passend onderwijs en de jeugdzorg van groot belang is.

2.6.4 Participatiewet

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Met deze wet wordt de gemeente verantwoordelijk voor de arbeidstoeleiding van de gehele onderkant van de arbeidsmarkt. In de uitwerking betekent dit een samenvoeging van de Wet Werk en bijstand (WWB), de Wajong en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Voor jongeren is met name relevant dat per 1 januari 2014 de Wajong alleen nog toegankelijk is voor personen die volledig en duurzaam arbeidsgehandicapt zijn. De groep arbeidsgehandicapten die anders in de Wajong zou zijn ingestroomd komt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

2.7 Wie zijn de betrokken partners?

Bij de uitvoering van het (professioneel) jeugd- en jongerenwerk is samenwerking met lokale partners van groot belang. De partners waarmee het jeugd- en jongerenwerk het meest mee samenwerkt, zijn:

- scholen
- kulturhusen
- sportverenigingen, muziekverenigingen, scouting
- kerken
- buurtsportcoaches
- politie
- CJG-partners
- Tactus
- woningstichting
- de gemeente leerplichtambtenaar en consulenten sociale zaken

3 Visie op jeugd- en jongerenwerk in Dalfsen

De focus van het jeugdbeleid² in Dalfsen ligt op het creëren van een zo'n gunstig mogelijk leefklimaat, zodat jongeren goed en veilig kunnen opgroeien en zich goed kunnen ontwikkelen. De ouders/verzorgers hebben hierin een primaire rol, maar ook de omgeving van een kind heeft invloed op het opgroeiproces. De gemeente heeft een taak om waar nodig ouders of medeopvoeders te versterken en/of te ondersteunen in hun opvoedingsrol. Daarbij gaan we uit van een positieve benadering. Dat wil zeggen dat de gemeente zich richt op het stimuleren en ondersteunen van gewone, positieve ontwikkeling van de jeugd. Positief jeugdbeleid is noodzakelijk voor participatie in een samenleving die naast veel mogelijkheden, ook veel eisen stelt aan de ontwikkeling van mensen die hierin samenleven. Daarnaast zet de gemeente in op beschermend jeugdbeleid gericht op de kleine groep (kwetsbare) jeugd en jongeren die extra aandacht nodig heeft.

Hieronder staat beschreven wat de gemeente met het jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Dalfsen wil bereiken, passend binnen de gemeentelijke visie op positief en beschermend jeugdbeleid.

3.1 Voor alle kinderen en jongeren

De meeste kinderen en jongeren (85 tot 90%) groeien goed, veilig en gezond op. Zij gaan met plezier naar school, hebben een stabiele thuissituatie, vrienden en/of vriendinnen en doen meestal ook nog iets aan sport of muziek. Maar ook zij kunnen met vragen zitten. Om te stimuleren dat het met deze jeugd goed *blijft* gaan, heeft de gemeente de volgende doelen voor het jeugd- en jongerenwerk:

- kinderen en jongeren stimuleren in hun ontwikkeling.
- kinderen en jongeren laten meedenken en meedoen in hun eigen leefomgeving.
- mogelijke problemen bij kinderen en jongeren voorkomen op het gebied van weerbaarheid, liefde en seksualiteit, alcohol en drugs en andere verslavingen, geldzaken en vrije tijd.

3.2 Voor kwetsbare jongeren

Voor een deel van de jongeren is meer nodig. Het jeugd- en jongerenwerk is er voor kwetsbare jongeren en heeft voor deze doelgroep de volgende doelen:

- problemen vroegtijdig signaleren bij jongeren en hen zo nodig doorverwijzen.
- jongeren stimuleren deel te nemen aan het reguliere maatschappelijke en sociale leven.
- het sociale netwerk van jongeren in een kwetsbare positie versterken.
- jongeren met problemen helpen die niet direct aansluiting kunnen vinden bij reguliere instanties door hen te begeleiden en te coachen (zo nodig richting reguliere hulpverlening)
- het voorkomen van- en bemiddelen bij overlastsituaties.

3.3 Kerngericht jeugd en jongerenwerk

Een ander uitgangspunt is dat het jeugd- en jongerenwerk wordt afgestemd op de behoefte en noodzaak per kern. Dat betekent dat we verschillen in aanbod tussen de kernen accepteren en kunnen schuiven met de inzet van het jeugd- en jongerenwerk, ongeacht of dit nu in Dalfsen, Lemelerveld of Nieuwleusen is. De jongerencentra in de drie grote kernen zijn geen doel op zich, maar moeten worden gezien als ondersteunend middel. Activiteiten rondom lokaal jeugd- en jongerenwerk beperken zich niet alleen tot de jongerencentra, maar ook daarbuiten. Door deze grensvervaging is er niet langer sprake van onderscheid in lokaalgebonden en ambulante jeugd- en jongerenwerk.

In de komende twee hoofdstukken worden bovenstaande doelstellingen verder uitgewerkt voor het professioneel en vrijwillig jeugd- en jongerenwerk.

² Nota Jeugdbeleid 2012-2015, gemeente Dalfsen

4 Professioneel jeugd- en jongerenwerk

De opvoeding van kinderen is zoals gezegd in eerste instantie de verantwoordelijkheid van ouders. De gemeente heeft een taak om waar nodig ouders of medeopvoeders te versterken en/of te ondersteunen in hun opvoedingsrol, waarbij we uitgaan van een positieve benadering. Het professioneel jeugd- en jongerenwerk speelt hier een belangrijke rol in.

4.1 Wat willen we bereiken met professioneel jeugd- en jongerenwerk?

4.1.1 *Stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, tieners en jongeren*

De gemeente Dalfsen wil dat de jeugd uit Dalfsen opgroeit tot zelfbewuste jongvolwassenen die zelfstandig kunnen deelnemen aan de maatschappij. Daarbij is het belangrijk dat de talenten van kinderen en jongeren zoveel mogelijk worden aangesproken zodat jongeren zichzelf optimaal kunnen ontwikkelen.

Er zijn in Dalfsen veel mogelijkheden voor kinderen en jongeren om hun talenten te ontwikkelen. Er is een breed aanbod aan activiteiten die in verenigingsverband worden georganiseerd op het gebied van sport en cultuur. Het is niet de taak van het professioneel jeugd en jongerenwerk om een aanbod van activiteiten te organiseren. Het is wél de taak van het jongerenwerk om vraag en aanbod bij elkaar te brengen en vrijwillige initiatieven op het gebied van talentontwikkeling te ondersteunen. Het jongerenwerk fungeert als verbindende schakel tussen kinderen, tieners en jongeren en het lokale aanbod aan activiteiten van verenigingen, in samenwerking met het Kulturhus en met de buurtsportcoaches en de cultuurmakelaar. Daarbij is ook aandacht voor het gebruik van de openbare speel- en sportplekken. Ook kan de jeugdwerkorganisatie lokale initiatieven faciliteren door hun ruimte of het jongerencentrum ter beschikking te stellen, door vrijwilligers te adviseren of door bepaalde activiteiten onder de vlag van de jongerenorganisatie te laten organiseren (juridisch faciliteren). Het jongerenwerk heeft in dit kader ook aandacht voor de behoeften van kinderen en jongeren met een lichamelijke of verstandelijke beperking, en probeert hier zo mogelijk lokaal invulling aan te geven (dit geldt overigens ook voor de andere aandachtsgebieden in dit hoofdstuk).

De rol die professioneel jongerenwerk heeft in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op het gebied van talentontwikkeling heeft als bijkomend voordeel dat het jongerenwerk nauwe contacten heeft met verenigingen en dus met andere medeopvoeders (zoals jeugdtrainers, dans en muziekdocenten, etc.) in het dorp. Zo kunnen jongerenwerkers en andere organisaties elkaar versterken door overdracht van kennis en signalen en zijn jongerenwerkers in beeld bij jongeren en ouders. Een wijk- of dorpsgerichte werkwijze bij het jeugd en jongerenwerk is dan ook een randvoorwaarde.

Resultaten

Met rapportages geeft de jeugdwerkorganisatie inzicht in het aantal keren en de wijze waarop het jeugdwerk inspeelt op behoeften en vragen van jeugdigen en tot welke resultaten dit geleid heeft. Ook rapporteert de organisatie over de samenwerking met andere organisaties

Partners: scholen, verenigingen, vrijwillige jeugdwerkorganisaties, buurtsportcoaches en cultuurmakelaar

4.1.2 *Participatie: meedoen en betrokken zijn bij de eigen leefomgeving*

Het is belangrijk dat jongeren in Dalfsen zich thuis voelen in de (lokale) maatschappij, waar zij zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en zich ook betrokken voelen bij hun directe omgeving. Dat is niet in de laatste plaats belangrijk voor hun eigen toekomst, omdat meer en meer wordt uitgegaan van het zelfoplossend vermogen van mensen en van ondersteuning uit de (eigen) omgeving. De gemeente Dalfsen wil de maatschappelijke betrokkenheid onder jeugd en jongeren dan ook graag stimuleren.

De rol van het professioneel jeugdwerk is om jeugd en jongeren te prikkelen om na te denken over wat zij zélf kunnen betekenen voor hun eigen (leef)omgeving, en hen te ondersteunen bij het uitvoeren van plannen.

Verder worden de jongeren gestimuleerd om hun stem te laten horen als het gaat om gemeentelijk beleid en lokale politiek. Gemeentelijk beleid en lokale politiek is voor veel jongeren een 'ver-van-mijn-bed-show', terwijl de gemeente veel besluiten neemt die voor jongeren relevant zijn. De jeugdgesprekken die jaarlijks met de gemeenteraad worden georganiseerd, zijn een goed middel om jongeren te betrekken bij de lokale politiek en het jongerenwerk heeft een belangrijke rol in de organisatie van deze jeugdgesprekken.

Resultaten

- Er wordt jaarlijks een debat/ gesprek tussen de jeugd en de gemeenteraad georganiseerd.
- Het jongerenwerk stimuleert en/of ondersteunt jaarlijks minimaal 3 initiatieven met/voor de jeugd om zich in te zetten voor hun eigen (leef)omgeving.

Partners: verenigingen, vrijwillige jeugdwerkorganisaties, gemeente en politieke partijen

4.1.3 Preventie: het voorkomen van problemen bij de jeugd

Jongeren gaan in hun weg naar volwassenheid op zoek naar hun identiteit. Wie ben ik, wat wil ik, bij wie wil ik horen en hoe wil ik dat anderen mij zien? Dat zijn vragen die voor jongeren ontzettend belangrijk zijn in deze periode. Veel jongeren nemen wat meer afstand van hun ouders, de vriendengroep wordt veel belangrijker. Jongeren in de puberteit zijn vaker onzeker en worden tegelijkertijd blootgesteld aan veel invloeden en verleidingen. Kortom, de pubertijd is een kwetsbare periode waardoor preventie en (vroeg)signalering erg belangrijk is.

Jongerenwerkers zijn flexibel en voor jongeren makkelijk toegankelijk, ontmoeten jongeren daar waar zij zich bevinden en weten goed wat er bij jongeren leeft en speelt. Jongerenwerkers denken op de eerste plaats vanuit het belang van de jongeren. Dat maakt het jongerenwerk een belangrijke partner als het gaat om het voorkomen van problemen bij de jeugd.

Het professionele jongerenwerk richt zich op algemene preventie, op groepen en op individuele jongeren.

Algemene preventie

Het jongerenwerk voert enkele algemene preventieve taken uit in afstemming of samenwerking met het onderwijs en andere professioneleorganisaties. Jongeren worden voorgelicht over thema's als alcohol, roken en drugs, pesten, social media of andere actuele onderwerpen. Bij veel thema's is het doel van de preventieve activiteiten om jongeren weerbaar te maken tegen verleidingen en druk van andere jongeren (peer pressure). Het 'overlopersproject' is een mooi voorbeeld van hoe, in samenwerking met basisscholen en andere organisaties zoals de politie en Tactus, een voorlichtingsprogramma voor tieners kan worden aangeboden in groep 8, zodat zij goed voorbereid zijn op de middelbare schoolperiode.

De samenwerking met kerken, jeugdsozen, scouting en sportverenigingen is ook op het gebied van preventie van belang. Deze organisaties weten vaak goed wat er leeft bij jongeren en ouders en welke thema's belangrijk zijn. Waar nodig adviseert het jongerenwerk de vrijwilligers van deze organisaties bij het organiseren van preventieactiviteiten in de gemeente (zie ook hoofdstuk vijf).

Groepen jongeren

Het professioneel jongerenwerk heeft ook preventieve taken gericht op specifieke groepen jongeren, omdat de risico's en/of verleidingen voor bepaalde groepen groter of anders zijn. Zo is loverboyproblematiek in de gemeente Dalfsen helaas niet onbekend en is er naast de aanpak van loverboys door de politie ook meidenwerk nodig, om met name kwetsbare meiden weerbaar te maken op het gebied van o.a. liefde, relaties en seksualiteit en hun sociale netwerk te versterken. Ook bezoekt het jongerenwerk de keten in de gemeente Dalfsen om enerzijds contacten te leggen en anderzijds in te kunnen gaan op thema's zoals alcoholgebruik en brandveiligheid.

Daarnaast zijn er de contacten met jongeren die naar de inloopactiviteiten van het jongerencentrum komen en met jongeren die op straat hangen. Vaak zijn dit jongeren die wat kwetsbaarder zijn dan andere jongeren. De jongerenwerker heeft met name voor deze groepen een belangrijke preventieve en signalerende taak.

Individuele jongeren

Door de contacten die de jongerenwerkers met jongeren hebben en door een regelmatig spreekuur op het Agnietencollege is de jongerenwerker makkelijk toegankelijk voor individuele jongeren die met een vraag zitten. Al voor er problemen ontstaan, kan de jongerenwerker risico's bij de jongeren inschatten en daar op in te spelen door de jongere goed voor te lichten of te adviseren.

Resultaten

De jeugdwerkorganisatie voert algemene, groepsspecifieke en individuele preventieactiviteiten uit die aantoonbaar bijdragen aan het voorkomen van problemen bij de jeugd. Met rapportages wordt inzichtelijk gemaakt welke problemen of risico's bij de jeugd gesignaleerd worden, met welke preventieve activiteiten het jeugdwerk hierop inspeelt (in samenwerking met de partners) en wat de resultaten hiervan zijn.

Partners: scholen, verenigingen en kerken, politie, Tactus, GGD, gemeente Dalfsen

4.1.4 Signaleren en doorverwijzen

Zoals al eerder gezegd, gaat het met de meeste jongeren gewoon goed. Sommige jongeren lopen echter toch tegen problemen aan, thuis (denk in dit kader ook aan jonge mantelzorgers), op school of werk, of in hun vrije tijd.

Vroegsignalering is het tijdig signaleren van mogelijke problemen of risico's bij de jeugd. Door tijdig risico's en problemen te herkennen, kan op tijd actie worden ondernomen waardoor zware zorg voorkomen kan worden. Vroegsignaleerders zijn bijvoorbeeld leerkrachten, wijk en/of jeugdagenten, trainers bij de sportverenigingen en ook jongerenwerkers.

Vanwege het veelvuldig contact met de (met name kwetsbare) jeugd en de vertrouwensband die zij met de jongeren opbouwen, signaleert het professioneel jeugd- en jongerenwerk vaak al in een vroegtijdig stadium dat jongeren ergens in vast dreigen te lopen. Wanneer blijkt dat er sprake is van een probleem, dat niet met advies of hulp van de jongerenwerker kan worden opgelost en waarvoor professionele hulpverlening nodig is, wordt er passende hulp bij betrokken. .

Het is van belang dat er een goed zorgnetwerk van betrokken partijen ontstaat waarin ook het professioneel jeugdwerk een belangrijke rol krijgt en waarin veel aandacht is voor vroegsignalering. Er wordt afgestemd waar de verantwoordelijkheden op het gebied van begeleiding en hulp liggen. Korte lijnen, vertrouwen en een heldere grensafbakening zijn daarbij onmisbaar.

Deze ontwikkeling is opgepakt bij de doorontwikkeling van het CJG, zodat de betrokken organisaties én het gehele netwerk goed is ingericht op de transitie van de jeugdzorg. Een voorbeeld daarvan is de deelname van de ambulante jongerenwerk aan het kernteam CJG

Resultaten:

De jeugdwerkorganisatie maakt in haar rapportages inzichtelijk welke problemen bij de jeugd gesignaleerd zijn, hoeveel jongeren door de jongerenwerker zijn geholpen en/of geadviseerd en in hoeveel gevallen er professionele hulpverlening bij is betrokken. Ook geven de rapportages inzicht in de

afstemming en samenwerking met andere vroegsignaleerders en hulpinstanties in en buiten de afgesproken netwerkstructuur.

Partners: scholen, politie, CJG-partners, leerplichtambtenaar en andere vroegsignaleerders

4.1.5 *Sociale netwerken behouden en/of vergroten*

Wanneer een jongere een probleem heeft in één leefgebied (thuis, op school, vrije tijd), heeft dat vaak ook invloed op de andere leefgebieden. Het jongerenwerk heeft als rol om met name in het leefgebied van de vrije tijd te zorgen dat een kwetsbare jongere een sociaal netwerk behoudt of krijgt. Dat kan bijvoorbeeld door jongeren te stimuleren om zich bij een (sport)vereniging aan te sluiten, vrijwilligerswerk te gaan doen of een (bij)baan te zoeken. Maar ook kan het jongerenwerk een belangrijke rol spelen in het bij elkaar houden van een sociaal netwerk rondom een jongere. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het versterken van de vriendengroep van een loverboy slachtoffer. Een sterk sociaal netwerk kan helpen voorkomen dat een slachtoffer opnieuw in de problemen komt, in een sociaal isolement terecht komt of zwaardere zorg nodig heeft.

Het jongerenwerk kan op deze wijze een bijdrage leveren in de transitie die voortkomt uit de decentralisatie van de jeugdzorg. Dit kan ook leiden tot een grotere inzet van het (ambulant) jongerenwerk in overleg met het CJG.

Resultaten

De jeugdwerkorganisatie maakt in haar rapportages inzichtelijk hoeveel jongeren zij heeft geholpen bij het behouden en/of vergroten van het sociale netwerk en wat de resultaten (in algemene zin) zijn geweest.

Partners: lokale (sport)verenigingen, lokale ondernemers, CJG-partners, politie

4.1.6 *Begeleiden en coachen richting school, werk en hulpverlening*

School en werk

Voor jongeren die niet (meer) naar school gaan en/of geen baan hebben, speelt de jongerenwerker ook een belangrijke rol. Jongerenwerkers komen met veel van deze jongeren in contact en zij kunnen dan ook een belangrijke bijdrage leveren om jongeren te stimuleren een startkwalificatie te behalen en/of een zinvolle baan of dagbesteding te vinden. Jongeren stimuleren om het beste uit zichzelf te halen, daar draait het om.

Het gaat hierbij niet om het daadwerkelijk begeleiden bij een baan of zinvolle dagbesteding in een traject. In het kader van de Participatiewet zou dat in de toekomst wel een opdracht voor het jongerenwerk kunnen zijn, bijvoorbeeld als het gaat om jongeren die na herkeuring niet meer onder de Wajong regeling vallen.

Hulpverlening

Voor sommige jongeren is de drempel om hulp te vinden te hoog. Af en toe bestaat er de behoefte aan een stukje extra individuele begeleiding. Professionele jongerenwerkers bieden het zetje in de rug voor jongeren die moeite hebben met het zetten van de eerste stap naar organisaties of hulpverlenende instanties. Aandachtspunt hierbij is dat de verantwoordelijkheid bij de jongere blijft en niet wordt overgenomen door de jongerenwerker.

De betrokkenheid van de jongerenwerker bij de jongere stopt niet na de doorverwijzing. Het blijft belangrijk om contacten te blijven houden met kwetsbare jongeren om ook eventuele nieuwe of andere problemen vroegtijdig te signaleren of jongeren die om wat voor reden uit het hulpverleningstraject stappen, weer richting hulp te begeleiden.

Een kenmerk van het jongerenwerk is dat het veel flexibeler is dan dat de reguliere hulpverlening (op dit moment) is. Jongerenwerkers werken niet alleen overdag maar ook 's avonds en in het weekend en soms ook 's nachts. Sommige jongeren vragen niet snel om hulp (denk ook aan zorgmijdende jongeren)

en trekken in enkele gevallen pas aan de bel als zaken al geëscaleerd zijn. Dat vraagt om een flexibele instelling.

Het jongerenwerk is in tegenstelling tot de huidige jeugdzorg niet beperkt tot jongeren tot 18 jaar. In de praktijk blijkt dan ook dat de intensievere begeleiding/hulp van het jongerenwerk zich met name richt op jongeren vanaf 18 jaar.

Resultaten

In de rapportage van de jeugdwerkorganisatie wordt inzichtelijk hoeveel jongeren zijn begeleid (richting hulpverlening, school of werk) of zijn geholpen in crisissituaties en wat in algemene zin de resultaten van de inzet van het jongerenwerk zijn geweest.

Partners: scholen, CJG-partners, woningstichting, wwv-consulenten en leerplichtambtenaar

4.1.7 Voorkomen van en bemiddelen bij overlast

Jongeren op straat kunnen soms zorgen voor situaties waarbij overlast ontstaat en/of wordt ervaren. In Dalfsen gaat het de afgelopen jaren meestal om geluidsoverlast, het achterlaten van rotzooi in de buurt of vernielingen. We willen de overlast die buurtbewoners of gebruikers van een gebied ervaren zoveel mogelijk voorkomen en wanneer er toch overlast ervaren wordt, dat dit op een goede manier opgelost wordt. Overlast kan worden gemeld bij het Meldpunt Jeugdoverlast.

Voor de professionele jongerenwerkers is er een belangrijke taak weggelegd als het gaat om bemiddeling tussen de jongeren en de mensen die overlast ervaren. Dit betekent dat er korte lijnen nodig zijn tussen de jongerenwerkers op straat en de politie. De momenten van het overleg jeugdoverlast zijn een geschikt moment om overlastmeldingen en overlastsituaties te bespreken en acties af te stemmen.

Sommige mensen ervaren het als een bedreiging of als overlast wanneer zij jongeren zien samenscholen op straat. Maar is er ook daadwerkelijk sprake van overlast of is er alleen sprake van een communicatie en/of generatieprobleem tussen de jongeren en degene die overlast ervaart? Een taak voor het jongerenwerk is ook om buurtbewoners en jongeren te stimuleren meer met elkaar in contact te komen.

Resultaten

- Het jeugdwerk levert een actieve bijdrage aan het overleg jeugdoverlast en werkt samen met politie.
- Er is aantoonbaar inzicht in de jongeren in de gemeente Dalfsen (groepen en individuele jongeren) die rondhangen op straat en (mogelijk) overlast veroorzaken.
- Het jeugdwerk heeft een vertrouwensband opgebouwd met de doelgroep.
- Het jeugdwerk heeft - in samenwerking met de politie - jongeren (en eventueel hun ouders), buurtbewoners en ondernemers betrokken bij het zelf aanpakken van probleem- en overlastsituaties;

Bovenstaande resultaten zijn terug te zien in de rapportage van de jeugdwerkorganisatie.

Partners: politie (jeugdagent), woningstichting, gemeente Dalfsen

4.2 Hoe gaan we dat bereiken?

De kennis van het 'hoe' ligt voornamelijk bij de organisatie die het jongerenwerk aanbiedt en bij de jongerenwerkers. Zij staan met de voeten in de klei en weten hoe ze bovenstaande doelen het beste kunnen bereiken. Daar wordt hier dan ook niet te veel op ingegaan. Jaarlijks stelt de organisatie voor jeugd- en jongerenwerk een werkplan op waarin zij aangeeft hoe aan bovenstaande doelen uitvoering wordt gegeven en bespreekt dit met de gemeente. Ook rapporteert zij de bereikte resultaten aan de gemeente. Wel zijn er vooraf enkele randvoorwaarden waarbinnen jeugd- en jongerenwerk wordt uitgevoerd:

- *Jeugd- en jongerenwerk kent een dorps- en/of wijkgerichte aanpak.*

Zoals duidelijk is geworden, is het netwerk van jongerenwerkers essentieel. Goede contacten met in de eerste plaats de jongeren maar ook met verenigingen, basisscholen, wijkagenten en hulpverleners zijn onmisbaar en daarom is het vereist dat er een vaste jongerenwerker is per dorp/wijk en dat er ook op managementniveau contacten zijn met lokale verenigingen en organisaties. Kerngericht werken betekent ook dat activiteiten worden afgestemd op de lokale behoefte en dat er verschillen in aanbod zullen zijn.

- *Jeugd- en jongerenwerk is er óók voor kinderen en jongeren met een beperking*

We hebben kinderen en jongeren met een beperking niet als aparte doelgroep in het jeugdbeleid benoemd. Jeugd- en jongerenwerkers zijn een spin in het web en zoals benoemd in deze notitie proberen zij in te spelen op de behoefte van kinderen en jongeren door verbindingen te leggen met lokale organisaties om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. We verwachten dat jeugd- en jongerenwerkers ook oog hebben voor de behoeften van jongeren met een beperking en daar waar mogelijk op een zelfde manier op inspelen.

- *De jongerencentra in Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld zijn een belangrijk middel om met jeugd in contact te komen en activiteiten worden afgestemd op de doelgroep.*

Jongerencentra zijn geen doel binnen het jongerenwerk maar een belangrijk middel om met jongeren in contact te komen, hen een plek te bieden en om activiteiten te organiseren. We stellen dan ook geen eisen aan het aantal openingsuren of de precieze aard van de activiteiten, omdat er moet worden kunnen ingespeeld op de behoeften, gebeurtenissen of nieuwe ontwikkelingen.

Naar behoefte en noodzaak kan het jongerencentrum worden ingezet voor open inloopavonden voor risicogroepen, voor activiteiten voor tieners of meiden, of voor jeugdactiviteiten die georganiseerd worden door vrijwilligers. De rol van het Kulturhus in de programmering en/of de organisatie van activiteiten kan hierin groot zijn. Het is in ieder geval belangrijk dat de activiteiten duidelijk zijn afgestemd op de verschillende groepen jongeren en dat aan alle genoemde doelen uitvoering wordt gegeven.

- *Het professioneel jeugd- en jongerenwerk wordt uitgevoerd door één organisatie*

Omdat het jongerencentrum zoals hierboven gesteld een middel is om met jongeren in contact te komen, kan het niet los kan worden gezien van het ambulante jongerenwerk en is het nodig om lokaal en ambulant jongerenwerk niet langer als gescheiden werkvormen te zien.

Daarnaast is het belangrijk dat er kan worden ingespeeld op de behoefte per kern en dat betekent dat er moet kunnen worden geschoven met uren en middelen tussen de kernen. Daarom wordt het jeugd- en jongerenwerk per 1 januari 2016 onder één organisatie gebracht.

Het jeugd en jongerenwerk is een dynamisch werkveld waarin ontwikkelingen en nieuwe problemen/uitdagingen elkaar snel opvolgen. Een organisatie voor jeugd en jongerenwerk moet flexibel zijn en snel op ontwikkelingen kunnen inspelen. Daadkrachtig management en een organisatiestructuur die snelle beslissingen mogelijk maakt, heeft dan ook sterk onze voorkeur.

4.3 Wat gaat het kosten?

Om de genoemde doelen te kunnen realiseren is er voor het professioneel jeugd- en jongerenwerk vanaf 2015 een bedrag beschikbaar van ongeveer € 340.000. Dit is het huidige budget dat aan kinder-, tiener- en jongerenwerk wordt uitgegeven, inclusief de huisvestingslasten.

Kijkend naar de huidige verdeling van de uren over de thema's in deze notitie, worden voor deze subsidie ongeveer 6580 directe uren jeugd en jongerenwerk (+/- 4,5 FTE) ingezet:

- Stimuleren van de (talent)ontwikkeling:	1205 uur
- Participatie:	665 uur
- Preventie, signalering en bemiddelen bij overlast	3590 uur
- Individuele coaching en hulpverlening	1120 uur

Onder preventie en signalering valt ook het straathoekwerk en de inloopactiviteiten van de jongerencentra.

De transitie van de jeugdzorg en de daaruit voortvloeiende inrichting van de lokale (jeugd)zorg structuur zal (naar verwachting) ook leiden tot een grotere inzet van het jeugd- en jongerenwerk. Deze inzet zal gefinancierd worden uit de middelen die voor de uitvoering van de jeugdzorg vanaf 2015 beschikbaar komen.

Om tot één organisatie voor het jeugd- en jongerenwerk te komen, wordt vooralsnog uitgegaan van een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure, waarbij de gemeente drie organisaties uitnodigt om een offerte te maken. Daarbij zullen we eisen opnemen over het overnemen van uitvoerend personeel om continuïteit te waarborgen. De doelstellingen en randvoorwaarden uit deze notitie dienen als basis voor de offerte-aanvraag.

We streven naar een volledige overdracht van taken uiterlijk 1 januari 2016.

5 Vrijwillig Jeugd en Jongerenwerk

Naast professionele organisaties, zijn er vele vrijwilligersorganisaties in Dalfsen actief met en voor jongeren. Denk bijvoorbeeld aan de scoutingverenigingen, de jeugdsozen in Oudleusen, Nieuwleusen en Hoonhorst en de vele (andere) initiatieven die vanuit de kerken worden georganiseerd.

De gemeente Dalfsen verleent subsidie voor vrijwillig jeugd en jongerenwerk. De huidige subsidie is gericht op 'ontspanning en ontplooiing' van kinderen en jongeren maar geeft verder niet aan wat het doel is van de subsidieverlening. We willen onze subsidie voor jeugdactiviteiten meer gaan toespitsen op onze visie en de rol die vrijwilligersorganisaties daarin kunnen spelen.

5.1 Wat willen we bereiken met vrijwillig jeugd- en jongerenwerk?

Het vrijwillig jeugd- en jongerenwerk heeft met name een rol in de doelen die wij hebben gesteld voor alle kinderen en jongeren, namelijk:

- het stimuleren van de ontwikkeling.
- Kinderen en jongeren laten meedenken en meedoen in hun eigen leefomgeving (we zouden dit maatschappelijke ontwikkeling kunnen noemen).
- Mogelijke problemen voorkomen bij kinderen en jongeren op het gebied van weerbaarheid, liefde en seksualiteit, alcohol en drugs en andere verslavingen, geldzaken en vrije tijd.

Stimuleren van jongeren in hun (maatschappelijke) ontwikkeling.

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren de ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen en zo het beste uit zichzelf kunnen halen. Er is op dat gebied al een ruim aanbod aan activiteiten, waar de gemeente op een andere manier een bijdrage in levert. Denk aan het investeren in (sport)accommodaties en Kulturhusen, het verstrekken van jeugdsportsubsidies en subsidies op het gebied van kunst en cultuur.

Onze subsidies voor vrijwillig jeugd en jongerenwerk willen we dan ook voornamelijk richten op de maatschappelijke participatie van jongeren. We vinden het heel belangrijk dat kinderen 'meedoen' in de maatschappij en weten wat er zich in hun omgeving afspeelt, dat ze een maatschappelijk bewustzijn creëren.

Problemen voorkomen

We merken dat er vanuit diverse hoeken soms zorgen zijn over maatschappelijke problemen, zoals loverboys, pesten, middelengebruik, Social Media, omgaan met geld etc. In het verleden zijn er voornamelijk vanuit de kerken initiatieven op dit gebied geweest, maar het is ook denkbaar dat andere organisaties vanuit hun betrokkenheid een rol zien weggelegd op het gebied van preventie. Initiatieven door vrijwilligers(organisaties) op het gebied van preventie voor jeugd willen we stimuleren door subsidie beschikbaar te stellen voor dit soort activiteiten.

5.2 Hoe gaan we dat bereiken?

De beleidsregels voor vrijwillig jeugd en jongerenwerk worden aangepast en uitgebreid. Er zijn beleidsregels voor vrijwillig jeugd- en jongerenwerk en voor preventieactiviteiten voor jeugd. De beleidsregels staan in de bijlage, maar hieronder staan de uitgangspunten voor de beleidsregels benoemd.

Activiteitsubsidies voor vrijwillig jeugd- en jongerenwerk

Wil een organisatie subsidie ontvangen in het kader van vrijwillig jeugd- en jongerenwerk, dan moet de organisatie kunnen aantonen dat (een deel van) de activiteiten gericht zijn op de maatschappelijke inzet of betrokkenheid van kinderen, tieners en/of jongeren.

Dat kan op verschillende manieren. Het kunnen activiteiten zijn waarbij contacten met andere doelgroepen (ouderen, mensen/jongeren met een beperking, sociale minima, de buurt) worden gelegd of versterkt en/of activiteiten waardoor jongeren worden gestimuleerd om betrokken te zijn bij hun eigen leefomgeving of vrijwilligerswerk bij de eigen of andere organisaties te gaan doen.

Net als in de bestaande subsidieregels, vinden we dat activiteiten openbaar toegankelijk moeten zijn en voldoende jongeren moet kunnen bereiken. We stellen daarom subsidie beschikbaar voor activiteiten in de gemeente Dalfsen waarmee de organisatie minimaal 20 kinderen bereikt. Voor activiteiten die gericht zijn op kinderen en/of jongeren die specifieke begeleiding nodig hebben en waarbij het juist wenselijk is de activiteiten in kleinere groepen uit te voeren, kan het college besluiten af te wijken van deze eis. In dat geval verwachten we dat er minimaal 8 kinderen/ jongeren aan de activiteiten deelnemen.

Activiteitensubsidies voor preventieactiviteiten jeugd

Voor preventieve activiteiten gericht op jeugd en/of ouders van kinderen en jongeren, die door vrijwilligers(organisaties) worden georganiseerd, stellen wij subsidie beschikbaar van maximaal € 500,00 per activiteit. Denk aan theatervoorstellingen met een bepaald thema, workshops, ouderbijeenkomsten etc. Bij een preventieproject dat gezamenlijk door meerdere organisaties uit verschillende kernen wordt georganiseerd, wordt maximaal € 500,00 per kern beschikbaar gesteld. Hierdoor kan een groter project gemeentebreed worden georganiseerd.

De activiteiten moeten gericht zijn op voorlichting/preventie op het gebied van voor de jeugd relevante thema's zoals middelengebruik, verslaving, social media, liefde seks en relaties, geldzaken en pesten. Deze opsomming is niet uitputtend. Bij de verdeling van de middelen houden we rekening met spreiding tussen de kernen.

Samenwerking met professioneel jongerenwerk

Zoals in hoofdstuk 4 duidelijk is geworden, speelt het jongerenwerk een rol in het afstemmen van vraag en aanbod en is het contact tussen vrijwillig en professioneel jeugdwerk daarom erg belangrijk. Het jongerenwerk kan vrijwillige initiatieven onder de aandacht brengen bij de bij hen bekende jongeren en/of hun ouders en de vrijwilligers adviseren bij de organisatie van een activiteit. Daarnaast kunnen vrijwilligers(organisaties) ook bij het professioneel jongerenwerk terecht voor een stukje ondersteuning, zoals het bespreken van problemen, uitdagingen of signalen waar vrijwilligers tegenaan kunnen lopen in hun contacten met de jeugd.

Druk op vrijwilligers

Tijdens de bijeenkomst met vrijwillig jeugdwerk en kerken op 24 september 2013 kwam naar voren dat de druk op vrijwilligers groter wordt. Vaak zijn het dezelfde vrijwilligers die steeds weer worden gevraagd om activiteiten of klussen uit te voeren. De rek raakt er bij een aantal organisaties steeds meer uit. In het vrijwilligersbeleid dat in 2014 wordt opgesteld, zal aan bovengenoemde punten aandacht worden besteed. Zijn er mogelijkheden voor organisaties om op een andere manier vrijwilligers in te schakelen en hoe kan het vrijwilligerssteunpunt hen hierin ondersteunen?

Daarnaast wordt er vaak gesproken over de signalerende functie die vrijwilligers hebben als het gaat om de contacten met jongeren en hun ouders. Om vrijwilligers in deze rol te versterken, zijn er trainingen gericht op vroegsignalering. Toch het is belangrijk om te beseffen dat er beperkingen zijn aan wat er van vrijwilligers verwacht mag worden. Niet alle vrijwilligers willen en kunnen de rol van 'vroegsignaleerder' waarmaken.

5.3 Wat gaat het kosten?

Voor de activiteitensubsidies is een bedrag van € 4.850,- beschikbaar (niveau 2014). Organisaties kunnen in aanmerking komen voor een subsidie van maximaal € 500,- per vereniging.

Daarnaast is er voor de preventieve activiteiten een budget van € 2.500. De richtlijn voor subsidie is € 500,00 per activiteit per kern. Daardoor kan in elke grote kern elk jaar één preventieve activiteit door vrijwilligers georganiseerd worden. Een gezamenlijk preventief project georganiseerd door organisaties uit verschillende kernen kan voor meer subsidie in aanmerking komen.

In de beleidsregels staan de voorwaarden en de manier waarop de middelen worden verdeeld bij bereiken van het subsidieplafond.

6. Sturen en meten

Jeugd en jongerenwerk laat zich niet zo makkelijk vertalen in meetbare resultaten. De resultaten van preventie, bijvoorbeeld, laten zich nauwelijks meetbaar maken. Het is moeilijk te bewijzen dat een jongere door de inspanning van het jongerenwerk bijvoorbeeld niet crimineel is geworden, dat een meisje niet in de handen van een loverboy is gekomen, of dat dankzij het jongerenwerk de overlast op straat veel minder is dan wanneer het er niet zou zijn. Om dat laatste te bewijzen, zou het jongeren centrum een tijd dicht moeten en de jongerenwerker een tijd de straat niet meer op moeten gaan, maar dat is nogal een drastische maatregel om het resultaat van de inzet van jongerenwerk aan te tonen.

Dat betekent niet dat we geen zicht kunnen houden op wat het jongerenwerk doet en hoeveel kinderen en jongeren bereikt worden met de activiteiten.

Bij de verschillende doelstellingen hebben we aangegeven hoe we zicht krijgen en houden op de resultaten van het jeugd- en jongerenwerk. We hanteren het uitgangspunt dat we als gemeente de doelen voor het jongerenwerk bepalen (het 'wat'), waarbij de professionals in grote mate bepalen hoe zij het beste uitvoering kunnen geven aan deze doelen (het 'hoe'), uiteraard in afstemming met de gemeente. Door middel van werkplannen en rapportages houden we zicht op de resultaten en sturen we zo nodig bij. Er wordt bijgestuurd op basis van het aantal jongeren dat bereikt wordt (bijvoorbeeld bij inloopactiviteiten van het jongeren centrum), de evaluaties die gemaakt worden (bijvoorbeeld bij een preventieproject op scholen) of de resultaten die met jongeren bereikt worden (bij meidengroepen of coachingstrajecten bijvoorbeeld).

Resultaten inzet jongerenwerk

Stimuleren van de ontwikkeling

- In elke kern is het jongerenwerk actief in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod. De organisatie geeft in haar verslag aan hoe dit is vormgegeven en tot welke activiteiten en samenwerkingen dit heeft geleid.

Participatie

- Er wordt jaarlijks een debat/ gesprek tussen de jeugd en de gemeenteraad georganiseerd.
- Het jongerenwerk stimuleert en/of ondersteunt jaarlijks minimaal 3 initiatieven met/door de jeugd om zich in te zetten voor hun eigen (leef)omgeving.

Preventie, algemene signalering en bemiddelen bij overlast

- De jeugdwerkorganisatie voert algemene, groepsspecifieke en individuele preventieactiviteiten uit die aantoonbaar bijdragen aan het voorkomen van problemen bij de jeugd. Met rapportages wordt inzichtelijk gemaakt welke problemen of risico's bij de jeugd gesignaleerd worden, hoe het jeugdwerk hierop inspeelt en wat de resultaten hiervan zijn.
- Het overlopersproject wordt jaarlijks op minimaal 5 scholen uitgevoerd. Binnen het overlopersproject wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van het lesaanbod van professionele partners (zoals Tactus en Halt).
- Het jeugdwerk levert een actieve bijdrage aan het overleg jeugdoverlast en werkt samen met politie. Er is aantoonbaar inzicht in de jongeren in de gemeente Dalfsen (groepen en individuele jongeren) die rondhangen op straat en (mogelijk) overlast veroorzaken. Het jeugdwerk heeft een vertrouwensband opgebouwd met de doelgroep en heeft - in samenwerking met de politie - jongeren (en eventueel hun ouders), buurtbewoners en ondernemers betrokken bij het zelf aanpakken van probleem- en overlastsituaties. De resultaten hiervan zijn terug te zien in de rapportage van de jeugdwerkorganisatie

Signalering, begeleiden en coachen

- De jeugdwerkorganisatie maakt in haar rapportages inzichtelijk welke problemen bij de jeugd gesignaleerd zijn, hoeveel jongeren door de jongerenwerker zijn geholpen en/of geadviseerd en in hoeveel gevallen er professionele hulpverlening bij is betrokken. Ook geven de rapportages

inzicht in de afstemming en samenwerking met andere vroegsignaleerders en hulpinstanties in en buiten de afgesproken netwerkstructuur.

- De jeugdwerkorganisatie maakt in haar rapportages inzichtelijk hoeveel jongeren zij heeft geholpen bij het behouden en/of vergroten van het sociale netwerk en wat de resultaten (in algemene zin) zijn geweest.

In de rapportage van de jeugdwerkorganisatie wordt inzichtelijk hoeveel jongeren zijn begeleid (richting hulpverlening, school of werk) of zijn geholpen in crisissituaties en wat in algemene zin de resultaten van de inzet van het jongerenwerk zijn geweest.

Daarnaast houdt het jongerenwerk iedere vier jaar een onderzoek onder jongeren. In dit onderzoek wordt aandacht besteed aan de thema's jongerenwerk & voorzieningen (sport, ontmoeting, kunst& cultuur), participatie, preventie en hulpverlening. Op deze manier worden vragen en behoeften van jongeren gemeentebreed in beeld gebracht en kunnen doelstellingen en activiteiten worden bijgesteld.

7. Conclusie en actiepunten

In deze notitie wordt duidelijk wat de uitgangspunten en doelen voor het jeugd- en jongerenwerk zijn. Deze vormen een belangrijke leidraad voor de uitvoering en bieden de gemeente meer kans om te sturen op het jeugd- en jongerenwerk dan dat tot nu toe het geval was. Naast de inhoudelijke uitgangspunten levert de notitie de volgende concrete actiepunten op:

1. Jeugd- en jongerenwerk wordt ondergebracht bij één organisatie. Dit is uiterlijk 1 januari 2016 gerealiseerd. Uitgangspunt is een meervoudige onderhandse aanbesteding waarbij drie organisaties gevraagd worden een offerte uit te brengen.
2. De beleidsregels preventieactiviteiten treden in werking per 1-1-2014
3. De beleidsregels vrijwillig jeugd en jongerenwerk treden in werking per 1-1-2014 met een overgangsregeling van één jaar voor de organisaties die nu al subsidie ontvangen.

Bijlage 1: Beleidsregels vrijwillig jeugd en jongerenwerk

Doelstelling

Het stimuleren van activiteiten gericht op de (maatschappelijke) ontwikkeling van kinderen, tieners en/of jongeren, die door vrijwilligers voor jeugd en jongeren van 4-23 jaar worden georganiseerd.

Subsidiebasis

Algemene subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013

Subsidievorm

Activiteitsubsidie.

Subsidiecriteria

Randvoorwaarden:

1. de activiteiten worden zonder winstoogmerk door vrijwilligers georganiseerd
2. de activiteiten worden georganiseerd in de gemeente Dalfsen
3. de activiteiten zijn toegankelijk voor alle jongeren in de gemeente Dalfsen
4. de werving voor de activiteiten gebeurt openbaar
5. de activiteiten zijn niet gericht op partijpolitiek, godsdienst of levensbeschouwing
6. de organisatie komt niet in aanmerking voor een subsidie op basis van andere gemeentelijke beleidsregels.

Inhoudelijke voorwaarden:

7. De activiteiten vinden plaats in groepsverband en hebben een minimum aantal deelnemers van 20 personen.
8. De activiteiten zijn gericht op de ontwikkeling van jeugd en jongeren in de leeftijd van 4-23 jaar.
9. De organisatie toont in haar aanvraag aan hoe zij inzet op de maatschappelijke betrokkenheid van jeugd en jongeren.
10. Het college kan besluiten af te wijken van artikel 7 indien de activiteiten gericht zijn op jeugd en/of jongeren met een beperking. De aanvrager beargumenteert in de aanvraag waarom van artikel 7 moet worden afgeweken.

Criteria bij het bereiken van het subsidieplafond:

Wanneer het subsidieplafond is bereikt doordat er op 1 november voorafgaande aan het boekjaar meer aanvragen zijn ingediend (die voldoen aan bovenstaande voorwaarden) dan dat er aan budget beschikbaar is, wordt een rangorde opgesteld waarin wordt gekeken naar de volgende aspecten:

- 1: spreiding tussen de kernen
- 2: de mate van inzet op maatschappelijke betrokkenheid zoals genoemd in punt 9.
- 3: het te bereiken aantal jongeren
- 4: de mate van samenwerking met het kulturhus en andere organisaties.

Subsidiënormen

De subsidie bestaat uit een bedrag van maximaal € 500,- per instelling. Subsidie kan voor de periode van maximaal vier boekjaren worden vastgesteld.

Inwerkingtreding

De beleidsregels treden in werking per 1 januari 2014. Organisaties die een subsidie ontvangen op grond van de oude beleidsregels, moeten vanaf 1 januari 2015 aan de nieuwe criteria voldoen.

Toelichting beleidsregels vrijwillig jeugd- en jongerenwerk

Het uitgangspunt van de beleidsregels is, dat organisaties die alleen met behulp van vrijwilligers activiteiten organiseren voor jongeren, worden ondersteund met een activiteitsubsidie. Er is gekozen voor een vast bedrag aan subsidie, omdat de regeling dan eenvoudig en helder is. Er is bij de beoordeling geen nader onderzoek nodig. De activiteitsubsidies hebben geen relatie met de werkelijke kosten van de activiteit.

De activiteit voldoet aan een aantal criteria om in aanmerking te komen voor de subsidie. Enkele artikelen lichten we hieronder toe:

Randvoorwaarden:

2. De activiteiten moeten in Dalfsen plaatsvinden. De herkomst van de deelnemers is niet van invloed op de subsidie. Omgekeerd betekent dit dat de gemeente Dalfsen geen subsidie verleent aan instellingen en verenigingen die buiten de gemeente Dalfsen activiteiten organiseren waar ook kinderen/jongeren uit Dalfsen aan meedoen.
3. De gemeente verleent alleen subsidie aan activiteiten die voor alle jongeren toegankelijk zijn. Er kan bijvoorbeeld geen subsidie aangevraagd worden voor een activiteit voor een groep kinderen of jongeren van een bepaalde school, vereniging of vriendengroep, de activiteit moet een open karakter hebben. Een activiteit die bijvoorbeeld gericht is op kinderen of jongeren van een bepaalde leeftijd is uiteraard wel toegestaan.
4. Omdat de gesubsidieerde activiteit toegankelijk is voor alle jongeren in de gemeente Dalfsen, is het uitgangspunt dat de werving van deelnemers openbaar is en niet alleen binnen de eigen kring. Dit betekent bijvoorbeeld publicatie in een huis-aan-huisblad en niet alleen in het kerk- en/of clubblad.
5. Er is een beperking opgenomen voor het organiseren van activiteiten die gericht zijn op partijpolitiek, godsdienst of levensbeschouwing, omdat het hierbij niet gaat om een gemeentelijke taak. Dat wil niet zeggen dat de activiteiten niet kunnen worden georganiseerd vanuit bijvoorbeeld het kerkelijk jeugdwerk.

Inhoudelijke voorwaarden:

7. De gemeente wil met de subsidie voor jeugd- en jongerenwerk zoveel mogelijk jongeren bereiken en wil dat activiteiten aansluiten op de behoeften van jongeren. Daarom wordt er een minimum gesteld aan het aantal deelnemers.
9. Wil een organisatie subsidie ontvangen in het kader van vrijwillig jeugd- en jongerenwerk, dan moet de organisatie kunnen aantonen dat (een deel van) de activiteiten gericht zijn op de maatschappelijke inzet of betrokkenheid van kinderen, tieners en/of jongeren. Dat kan op verschillende manieren. Het kunnen activiteiten zijn waarbij contacten met andere doelgroepen (bijvoorbeeld ouderen, mensen/jongeren met een beperking, sociale minima, inburgeraars) worden gelegd of versterkt en/of activiteiten waardoor jongeren worden gestimuleerd om betrokken te zijn bij hun eigen leefomgeving of vrijwilligerswerk bij de eigen of andere organisaties te gaan doen.
10. Voor activiteiten die gericht zijn op kinderen en/of jongeren die specifieke begeleiding nodig hebben en waarbij het juist wenselijk is de activiteiten in kleinere groepen uit te voeren, is een minimum aantal deelnemers van 20 niet altijd haalbaar of reëel. In dat geval kan het college besluiten af te wijken van deze eis. In dat geval verwachten we wel dat er minimaal 8 kinderen/jongeren aan de activiteiten deelnemen.

Bijlage 2: Beleidsregels preventieactiviteiten jeugd

Doelstelling

Het stimuleren van preventieve activiteiten voor jongeren en/of hun ouders, die door vrijwilligers worden georganiseerd.

Subsidiebasis

Algemene subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013

Subsidievorm

Activiteitsubsidie.

Subsidiecriteria

Randvoorwaarden:

1. de preventieactiviteit wordt zonder winstoogmerk door vrijwilligers georganiseerd
2. de preventieactiviteit wordt georganiseerd in de gemeente Dalfsen
3. de preventieactiviteit is toegankelijk voor alle jongeren en/of hun ouders in de gemeente Dalfsen
4. de werving voor de activiteit(en) gebeurt openbaar

Inhoudelijke voorwaarden:

5. De preventieactiviteit vindt plaats in groepsverband en heeft een minimum aantal deelnemers van 20 personen.
6. De activiteit is gericht op het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren van 8-23 op het gebied van voor de jeugd relevante thema's.
7. De activiteit wordt afgestemd met het professioneel jongerenwerk

Criteria bij het bereiken van het subsidieplafond:

Wanneer het subsidieplafond is bereikt doordat er op 1 november voorafgaande aan het boekjaar meer aanvragen zijn ingediend (die voldoen aan bovenstaande voorwaarden) dan dat er aan budget beschikbaar is, wordt een rangorde opgesteld waarin wordt gekeken naar de volgende aspecten:

- 1: spreiding tussen de kernen
- 2: het te bereiken aantal jongeren (en/of hun ouders)
- 3: actualiteit en vernieuwing
- 4: de mate van samenwerking met het kulturhus en andere organisaties (zoals scholen of verenigingen)

Subsidienormen

De subsidie bestaat uit een bedrag van maximaal € 500,- per preventieactiviteit of preventieproject. Bij een preventieproject dat gezamenlijk door meerdere organisaties uit verschillende kernen wordt georganiseerd, wordt maximaal € 500,00 per kern beschikbaar gesteld. Het aantal te bereiken deelnemers is in dat geval minimaal 20 deelnemers per kern. Omdat preventieactiviteiten moeten aansluiten bij actuele thema's of problemen, wordt subsidie niet voor meerdere jaren vastgesteld.

Inwerkingtreding

De beleidsregels treden in werking per 1 januari 2014

Toelichting op de beleidsregels preventieactiviteiten jeugd.

Het uitgangspunt van deze beleidsregels is dat vrijwilligers(organisaties) die preventieactiviteiten willen organiseren voor jongeren en/of hun ouders, daarin worden gestimuleerd en ondersteund met een subsidie. Er is gekozen voor een vast (maximaal) bedrag aan subsidie, omdat de regeling dan eenvoudig en helder is. Er is bij de beoordeling geen nader onderzoek nodig. De activiteitensubsidies hebben geen directe relatie met de werkelijke kosten van de activiteit.

De activiteit moet voldoen aan een aantal criteria om in aanmerking te komen voor de subsidie. Enkele artikelen lichten we hieronder even toe:

Randvoorwaarden:

2. De activiteiten moeten in de gemeente Dalfsen plaatsvinden. De herkomst van de deelnemers is niet van invloed op de subsidie. Omgekeerd betekent dit dat de gemeente Dalfsen geen subsidie verleent aan instellingen en verenigingen die buiten de gemeente Dalfsen activiteiten organiseren waar ook kinderen/jongeren uit Dalfsen aan meedoen.
3. De gemeente verleent alleen subsidie aan activiteiten die voor alle kinderen/jongeren en/of hun ouders toegankelijk zijn. Er kan bijvoorbeeld geen subsidie aangevraagd worden voor een preventieactiviteit voor een groep kinderen of jongeren van een bepaalde school, vereniging of vriendengroep, de activiteit moet een open karakter hebben. Een activiteit die gericht is op kinderen of jongeren van een bepaalde leeftijd is uiteraard wel toegestaan.
4. Omdat de gesubsidieerde activiteit toegankelijk is voor alle jongeren in de gemeente Dalfsen, is het uitgangspunt dat de werving van deelnemers openbaar is en niet alleen binnen de eigen kring. Dit betekent bijvoorbeeld publicatie in een huis-aan-huisblad en niet alleen in het kerk- en/of clubblad.

Inhoudelijke voorwaarden:

7. De gemeente wil met de subsidie voor preventieactiviteiten zoveel mogelijk jongeren bereiken en wil dat activiteiten aansluiten op de behoeften van kinderen en jongeren en/of hun ouders. Daarom wordt er een minimum gesteld aan het aantal deelnemers.
8. De activiteiten moeten gericht zijn voorlichting/preventie op het gebied van voor de jeugd relevante thema's zoals middelengebruik, verslaving, social media, liefde seks en relaties, geldzaken en pesten. Deze opsomming is niet uitputtend.